Quickscan

Flora en fauna

Helhoek 30 Groessen

van der Molen Groenconsult

Lobith, juni 2024

Quickscan

Flora en fauna

Helhoek 30 Groessen

Lobith, 7 juni 2024

Status: **definitief**

Opdrachtgever: [redacted], Hermsen Vastgoed

Contactpersoon: [redacted]

Uitgevoerd door: Van der Molen Groenconsult
[redacted]
Walhof 2
6915 AV Lobith
Tel: (+31) 0316 – [redacted]
Email: info@molengroen.nl
Internet: www.molengroen.nl

Veldwerk:
Rapportage : [redacted]

Inhoud

1. Inleiding 7
2. Wettelijk kader 8
2.1 Soortbescherming 8
3. Gebiedsbeschrijving, voorgenomen ingreep en onderzoeksmethode 10
3.1 Gebiedsbeschrijving 10
3.2 Voorgenomen ingreep 11
3.3 Onderzoeksmethode 11
4. Aanwezige natuurwaarden 12
4.1 Resultaten bureauonderzoek 12
4.1.1 Zoogdieren 12
4.1.2 Vogels 12
4.1.3 Vissen, amfibieën, reptielen, ongewervelden en plantensoorten 12
4.2 Resultaten veldonderzoek 12
4.2.1 Zoogdieren 12
4.2.2 Vogels 13
4.2.3 Vissen, amfibieën, reptielen, ongewervelden en plantensoorten 13
5. Consequentie natuurwetgeving 14
5.1 Soortbescherming 14
5.1.1 Zoogdieren 14
5.1.2 Vogels 15
5.1.3 Vissen, amfibieën, reptielen, ongewervelden en plantensoorten 15
6. Conclusies 16
Literatuur en bronnen 17
Bijlage 1: Vrijstelling soorten 18
Bijlage 2: Foto-impressie plangebied 19
Bijlage 3: Detailtekening bebouwing planlocatie 21

1. Inleiding

Een ruimtelijke ontwikkeling is voorzien op de locatie aan de Helhoek 30 in Groessen: een kantoorgebouw met aangrenzend bijgebouw en een bedrijfsgebouw zullen worden gesloopt en nieuwe bedrijfsgebouwen opgericht.

Op 1 januari 2024 is de *Wet natuurbescherming* (Wnb) opgegaan in de *Omgevingswet* (Ow). In artikel 5.1 van de Omgevingswet en in hoofdstuk 11 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn verbodsbepalingen voor beschermde soorten opgenomen.

Inzicht in de mogelijke gevolgen van deze ontwikkeling op eventueel aanwezige beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden in het kader van de Ow is gewenst. [redacted] heeft Van der Molen Groenconsult opdracht gegeven voor het verrichten van het benodigde onderzoek.

In dit rapport worden de resultaten beschreven van het onderzoek naar beschermde soorten en beschermde gebieden. En worden de mogelijke consequenties beschreven die de voorziene ontwikkeling kan hebben ten aanzien van soort- en gebiedsbescherming.

2. Wettelijk kader

Hieronder is een verkorte verhandeling opgenomen over het wettelijk kader van dit project.

De Omgevingswet beschermt vanaf 1 januari 2024 Nederlandse natuurgebieden en planten- en diersoorten. De wet moet ervoor zorgen dat de verschillende planten- en diersoorten in de natuur blijven bestaan. Ook kwetsbare soorten mogen niet verdwijnen.

Met deze wet worden de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen (de Vogel- en Habitatrichtlijn) zo helder mogelijk geïmplementeerd.

Provincie Gelderland is bevoegd gezag voor toetsing van werkzaamheden en activiteiten in Natura 2000 gebieden of een bijzonder nationaal natuurgebied (de gebiedsbeschermingsbepalingen) en dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen).

Het onderzoeksgebied is ca. 2,1km verwijderd van het dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied, dit betreft Rijntakken, deelgebied Gelderse Poort. Op voorhand kan worden gesteld dat de voorziene werkzaamheden zodanig van karakter zijn dat ze geen invloed hebben op habitatsoorten en/of -typen in het nabijgelegen Natura 2000-gebied Rijntakken.

Het natuurnetwerk Nederland is een landelijk stelsel van natuurgebieden van internationaal of nationaal belang dat strekt tot de veiligstelling van ecosystemen met de daarbij behorende soorten. Het netwerk bestaat uit afzonderlijke natuurkernen. Daarnaast zijn er zones die deze gebieden met elkaar verbinden, de zogenoemde verbindingszones. In Gelderland liggen de natuurkernen in het Gelders natuurnetwerk en de verbindingszones in de Groene ontwikkelingszone. Provincie Gelderland wil de natuurkernen vergroten en in de aangrenzende gebieden meer kleinschalige natuur en landschapselementen ontwikkelen. Ze streeft in het Gelders natuurnetwerk naar versterking van de kernkwaliteiten. De Gelderse Omgevingsverordening beschermt het Gelders natuurnetwerk, Groene ontwikkelingszone, natte landnatuur, weidevogelgebieden en ganzenrustgebieden.
Het onderzoeksgebied is ca. 2,1km verwijderd van het dichtstbij gelegen Gelders natuurnetwerk (Natura 2000-gebied Rijntakken). De voorziene werkzaamheden zijn zodanig van karakter dat er geen sprake kan zijn van nadelige gevolgen voor de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang in het Gelders Natuurnetwerk.

In dit geval is alleen soortbescherming van toepassing.

2.1 Soortbescherming

Het uitgangspunt van de Omgevingswet is dat geen schade mag worden toegebracht aan de fysieke leefomgeving. Sommige activiteiten kunnen gevolgen hebben voor dieren en planten in het wild. Dat zijn flora- en fauna-activiteiten. De Omgevingswet geeft regels over flora- en fauna-activiteiten om soorten te beschermen. Bij dergelijke activiteiten is het nodig om te controleren of er soorten aanwezig zijn en welke soorten dat zijn.

Het verbod om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

a) het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
b) het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
c) het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
d) het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
e) het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Provincie Gelderland kent vrijstellingen voor zeer algemeen voorkomende soorten (zie bijlage 1). De populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. In de omgevingsverordening wijst de provincie gevallen aan waarvoor voor het storen, vangen of doden van bepaalde soorten geen omgevingsvergunning nodig is.

Of dier- en plantensoorten nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving, de zogenoemde ‘Zorgplicht’. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten.

3. Gebiedsbeschrijving, voorgenomen ingreep en onderzoeksmethode

3.1 Gebiedsbeschrijving

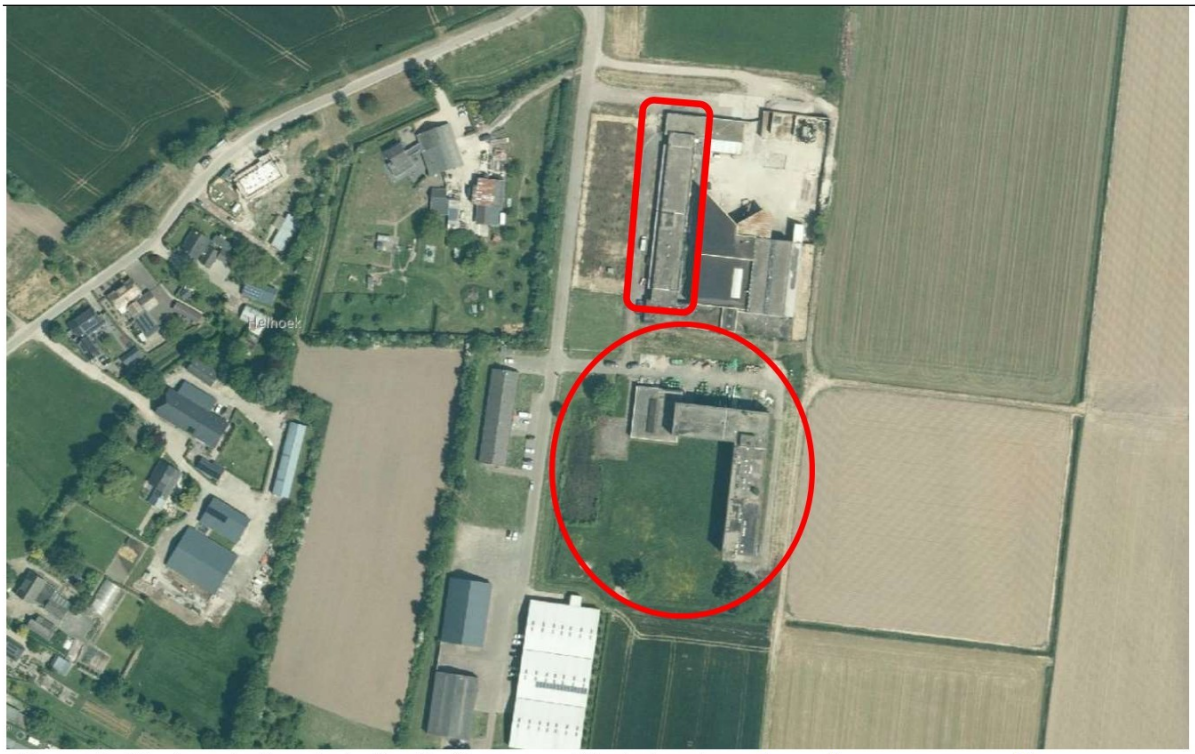
Het plangebied ligt nabij het dorp Groessen in de gemeente Zevenaar, in de provincie Gelderland. Het bestaat uit een kantoorgebouw van drie verdiepingen met daarnaast een laag bijgebouw, beide gebouwen zijn met elkaar verbonden. Tegenover het kantoorgebouw staan bedrijfsgebouwen. Een vrijstaand deel van deze gebouwen maakt onderdeel uit van deze quickscan. Achter het kantoorpand staan twee opgaande bomen (es), ernaast ligt een vrijwel dichtgegroeide waterpartij.

Figuur 1 en 2 bevat een luchtfoto met daarop aangegeven het plangebied.

Figuur 1: Ligging planlocatie in de regio (binnen rood kader) *bron:* https://geocontent.rvo.nl/

Een foto-impressie van het plangebied is in bijlage 2 opgenomen. In bijlage 3 is een detailtekening van de te slopen bebouwing in het plangebied weergegeven.

Figuur 2: Ligging planlocatie in detail, (binnen rood kader) *bron:* https://geocontent.rvo.nl/

3.2 Voorgenomen ingreep

De voorgenomen werkzaamheden bestaan uit het slopen van het kantoorgebouw en bijgebouw. Ook het vrijstaande deel van de bedrijfsgebouwen tegenover het kantoorpand wordt verwijderd. Op beide plekken worden nieuwe bedrijfsgebouwen opgericht. De bomen rond het kantoorpand worden gehandhaafd, dat geldt ook voor de waterpartij. Sloop van de gebouwen is voorzien voor begin 2025.

3.3 Onderzoeksmethode

Het natuuronderzoek is uitgevoerd in de vorm van een bureau-onderzoek en door éénmalig een terreinbezoek te brengen aan het plangebied. Het terreinbezoek is uitgevoerd op maandag 8 april 2024.

4. Aanwezige natuurwaarden

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het uitgevoerde bureau- en veldonderzoek beschreven.

4.1 Resultaten bureauonderzoek

4.1.1 Zoogdieren

Steenmarter, bunzing en wezel zijn in de periode 2018 t/m 2023 waargenomen in de directe omgeving van het plangebied. Dat geldt niet voor hermelijn, daar zijn in deze periode geen waarnemingen van bekend in de directe omgeving.
Gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en meervleermuis zijn aanwezig in de directe omgeving van het plangebied. Dat geldt niet voor watervleermuis, die is wel bekend op enige afstand van het plangebied.

4.1.2 Vogels

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor huismus, gierzwaluw, boerenzwaluw, huiszwaluw, steenuil en kerkuil. In de periode 2018-2023 zijn waarnemingen bekend van deze soorten in de directe omgeving van het plangebied.

4.1.3 Vissen, amfibieën, reptielen, ongewervelden en plantensoorten

Beschermde vissen, reptielen, ongewervelden en plantensoorten worden niet verwacht in het plangebied. Voor deze soortgroepen vormt het plangebied geen geschikt leefgebied.
Kamsalamander en poelkikker zijn als beschermde amfibiesoorten in de periode 2018-2023 aanwezig in de directe omgeving van het plangebied.

4.2 Resultaten veldonderzoek

Het plangebied is op 8 april 2024 bezocht om zodoende een beeld te krijgen in hoeverre beschermde soorten gebruik (kunnen) maken van het plangebied. Daarnaast zijn ook andere relevante soorten genoteerd. Tijdens het veldbezoek was het halfbewolkt met regelmatig zon, vrijwel windstil (1 Bft) bij een temperatuur van 14ºC.

4.2.1 Zoogdieren

De aangetroffen beschermde zoogdieren worden hieronder per soort beschreven.

Steenmarter, kleine marterachtigen
Tijdens het terreinbezoek zijn in het kantoorpand in enkele kantoorruimten sporen van steenmarter aangetroffen, oa. oude poep. Buiten het pand lag een lege eierschaal. In enkele kantoorruimten waren extreem veel huisvliegen aanwezig, dit kan duiden op prooiresten in de nabijheid. Deze prooiresten zelf zijn niet aangetroffen, ook geen afgebeten veren of andere resten van prooidieren. Urineplekken in het plafond zijn niet waargenomen.

In het vrijstaande bedrijfsgebouw zijn geen sporen aangetroffen die duiden op aanwezigheid van steenmarter in dit gebouw.
Er zijn op het perceel geen sporen als ontlasting of prooiresten waargenomen die duiden op aanwezigheid van kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel). De buitenruimte in het plangebied vormt geschikt leefgebied voor deze soorten, de gebouwen zelf zijn minder geschikt als verblijfplaats voor kleine marterachtigen.

Vleermuizen
Er zijn diverse openingen, kieren en spleten aangetroffen in de gevelmuren van de gebouwen. Deze vormen geschikte invliegopeningen naar een verblijfplaats voor gebouw bewonende vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Overige (beschermde) zoogdieren
Er zijn geen sporen waargenomen van andere beschermde zoogdieren zoals bever en otter. Deze zijn niet aanwezig en worden op basis van de biotoopkenmerken ook niet verwacht in het plangebied.

4.2.2 Vogels

Er zijn twee dode huismussen tussen de glazen wand en een plaat in de gang van het vrijstaande bedrijfsgebouw aangetroffen. Levende huismussen of aanwijzingen voor nestlocaties van deze soort zijn niet waargenomen in het plangebied tijdens het veldonderzoek. Ook nesten van boeren- en huiszwaluw zijn niet aangetroffen. Geschikte nestingangen of nestlocaties van gierzwaluwen zijn niet waargenomen.
In de gang aan de voorzijde van het vrijstaande bedrijfsgebouw ligt achter een glazen toegangsdeur een dode kerkuil, op diverse plekken in de ruimtes zijn kalk-/poepstrepen van uil op de muur aanwezig.
In diverse ruimten van het vrijstaande bedrijfsgebouw liggen in totaal ca. zeven dode houtduiven.
Op het dak van het bijgebouw naast het kantoorpand zaten vier scholeksters, waarschijnlijk hebben die een nest op het dak. Om verstoring te voorkomen is dit niet verder onderzocht. In Zevenaar zijn dergelijke broedgevallen van scholeksters op platte daken van (bedrijfs-) gebouwen bekend. In de bomen in het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen.

4.2.3 Vissen, amfibieën, reptielen, ongewervelden en plantensoorten

Beschermde vissen, amfibieën, reptielen, ongewervelden en plantensoorten zijn niet waargenomen in het plangebied. In een ruimte in de kelder van het bijgebouw naast het kantoorpand is een kleine watersalamander (vrijgestelde soort, zie bijlage 1) en het skelet van een kikker aangetroffen. De waterpartij naast het kantoorpand blijft in z'n geheel intact en is daarom niet onderzocht. In enkele kantoorruimten in het kantoorpand zaten 20 à 25 dagvlinders (dagpauwoog), die via een open raam naar buiten zijn gelaten.

Foto's van aangetroffen soorten zijn opgenomen in bijlage 2.

5. Consequentie natuurwetgeving

5.1 Soortbescherming

5.1.1 Zoogdieren

Steenmarter, kleine marterachtigen
In het kantoorgebouw zijn diverse sporen van steenmarter aanwezig. Er zijn geen prooiresten aangetroffen, ook geen verse uitwerpselen of urineplekken. Er kan vanuit worden gegaan dat er geen voortplantingsplek aanwezig is en het voormalige rustplekken van de soort betreft. Steenmarters hebben een netwerk van rustplekken in hun territorium, slechts op één plek vindt voortplanting plaats. Een voortplantingsplek is niet aangetroffen in het plangebied. Het verdwijnen van enkele rustplaatsen heeft geen significant negatief effect op de instandhouding van de lokale populatie van steenmarter.

Tijdens het terreinbezoek zijn geen kleine marterachtigen waargenomen, ook zijn geen sporen aangetroffen die duiden op aanwezigheid van bunzing, hermelijn en wezel. Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor deze soorten, met name de opgeslagen materialen voor het kantoorgebouw bieden geschikte schuilmogelijkheden voor deze soorten. Deze materialen voor de wegenbouw worden geplaatst, na enige tijd weer gebruikt en na gebruik weer terug geplaatst. De materialen bieden tijdelijke schuilmogelijkheden voor kleine marterachtigen. Sloop van de gebouwen en bouw van de nieuwe panden zal een tijdelijke verstorende invloed hebben op dit deel van het leefgebied. In de directe omgeving van de panden staan andere gebouwen en zijn diverse struikbegroeiingen en houtsingels aanwezig. Deze bieden voldoende schuilmogelijkheden voor kleine marterachtigen tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden. Negatieve effecten voor bunzing, hermelijn en wezel als gevolg van deze werkzaamheden zijn niet aannemelijk.
Een omgevingsvergunning vanuit de Omgevingswet voor steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel is niet aan de orde.

Vleermuizen
Er zijn diverse openingen, kieren en spleten aangetroffen in de gevelmuren van de gebouwen. Deze vormen geschikte invliegopeningen naar een verblijfplaats voor gebouw bewonende vleermuissoorten. Aanwezigheid van vleermuizen in de panden kan niet worden uitgesloten. Mogelijke verblijfplaatsen gaan verloren bij sloop van de gebouwen. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk. Afhankelijk van de uitkomsten van het vleermuisonderzoek is een omgevingsvergunning vanuit de Omgevingswet voor vleermuizen wel of niet aan de orde.

Overige beschermde zoogdieren
Andere beschermde zoogdieren zoals bever en otter zijn niet aanwezig en worden op basis van de biotoopkenmerken ook niet verwacht in het plangebied. Een omgevingsvergunning vanuit de Omgevingswet voor deze soorten is niet noodzakelijk.

5.1.2 Vogels

Er zijn geen levende huismussen of aanwijzingen voor nestlocaties van deze soort waargenomen in de gebouwen in het plangebied tijdens het veldonderzoek. Nestlocaties en nestingangen van gier-, boeren- en huiszwaluw zijn niet aangetroffen.
De beide dode huismussen, de dode kerkuil en de diverse dode houtduiven duiden erop dat het vrijstaande gebouw niet geschikt is als verblijfplaats voor deze soorten.
De scholeksters op het dak van het bijgebouw van het kantoorpand hebben daar zeer waarschijnlijk een nest. Broedende vogels mogen niet worden verstoord. Als broedperiode wordt in het algemeen de periode van 15 maart tot 15 juli aangehouden. Indien sloop van dit gebouw buiten deze periode plaatsvindt, wordt geen verbod uit de Omgevingswet overtreden. Indien de sloopwerkzaamheden daadwerkelijk buiten de broedperiode plaatsvinden, is een omgevingsvergunning vanuit de Omgevingswet voor vogels niet aan de orde.

5.1.3 Vissen, amfibieën, reptielen, ongewervelden en plantensoorten

Beschermde vissen, amfibieën, reptielen, ongewervelden en plantensoorten zijn niet aangetroffen in het plangebied. De waterpartij blijft geheel intact. Een omgevingsvergunning vanuit de Omgevingswet voor deze soortgroepen is niet noodzakelijk.

Uit deze paragraaf blijkt dat nader onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen noodzakelijk is. Afhankelijk van de uitkomsten van het vleermuisonderzoek is een omgevingsvergunning vanuit de Omgevingswet voor vleermuizen wel of niet aan de orde.

6. Conclusies

Hieronder wordt vermeld voor welke beschermde soorten een omgevingsvergunning vanuit de Omgevingswet aan de orde is.

Soortbescherming

Nader onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen in het plangebied is noodzakelijk. Afhankelijk van de uitkomsten van dit nader onderzoek is een omgevingsvergunning vanuit de Omgevingswet voor vleermuizen wel of niet aan de orde.

Het initiatief leidt niet tot significant negatieve gevolgen voor andere beschermde soorten. Een omgevingsvergunning vanuit de Omgevingswet onderdeel soortbescherming voor andere beschermde soorten dan vleermuizen is niet noodzakelijk.

Literatuur en bronnen

BIJ12, februari 2023. *Kennisdocument Huismus, versie 2.1.*
BIJ12, juli 2017. *Kennisdocument Steenuil, versie 1.0.*
Provincie Gelderland, mei 2024. O*mgevingsverordening Gelderland, Regels*.

www.gelderland.nl
www.gelderland.maps.arcgis.com
www.gelderland.viewer.ow.planoview.nl
www.geoportaal.gelderland.nl
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000
https://www.natura2000.nl/gebieden/gelderland/rijntakken/
www.vogelbescherming.nl
www.sovon.nl
www.telmee.nl

Bijlage 1: Vrijstelling soorten

In de Omgevingsverordening Gelderland (1 mei 2024) is in artikel 4.4, in afwijking van de verboden in de Omgevingswet, een vrijstelling opgenomen voor het vangen en het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de hieronder vermelde soorten. Het gaat om algemeen voorkomende soorten, die niet in hun voortbestaan worden bedreigd of gevaar daarop lopen. Deze vrijstelling geldt bij flora- en fauna activiteit ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud voor de gehele provincie Gelderland en gedurende het gehele jaar. De voor het vangen toegestane middelen staan hieronder per soort vermeld. De gevangen soorten dienen zo snel mogelijk in de directe omgeving op een voor de betreffende soort geschikte plek te worden vrijgelaten.

Soort	**Toegestane vang-middelen**
Aardmuis	Vangkooi
Bosmuis	Vangkooi
Bruine kikker	Schepnet
Dwergmuis	Vangkooi
Dwergspitsmuis	Vangkooi
Egel	Vangkooi
Gewone bosspitsmuis	Vangkooi
Gewone pad	Schepnet
Haas	Vangkooi
Huisspitsmuis	Vangkooi
Kleine watersalamander	Schepnet
Konijn	Vangkooi
Meerkikker	Schepnet
Middelste groene kikker	Schepnet
Ondergrondse woelmuis	Vangkooi
Ree	Vangkooi
Rosse woelmuis	Vangkooi
Tweekleurige bosspitsmuis	Vangkooi
Veldmuis	Vangkooi
Vos	Vangkooi

Bijlage 2: Foto-impressie plangebied

Foto 1: Voor- en zijgevel kantoorpand

Foto 2: Bijgebouw en zijgevel kantoorpand

Foto 3: Zijgevel kantoorpand en bomen

Foto 4: Voorgevel vrijstaand bedrijfsgebouw

Foto 5: Situatie achterzijde vrijstaand bedrijfsgebouw, gebouw rechts blijft intact

Foto 6: Te slopen bebouwing behorend bij vrijstaand bedrijfsgebouw

Foto 7: Dichtgegroeide waterpartij

Foto 8: lege eierschaal

Foto 9: Veel huisvliegen in vensterbank

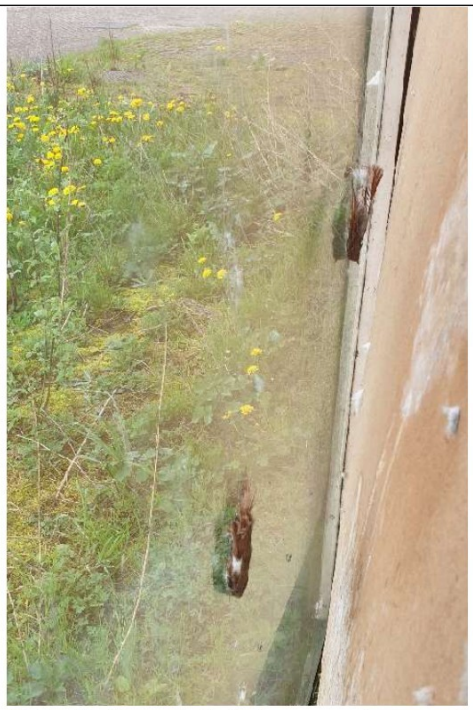

Foto 10: Twee dode huismussen tussen ruit en plaat

Foto 11: Dode kerkuil

Foto 12: Dode houtduif

Foto 13: Scholeksters op dak bijgebouw (binnen rood kader)

Foto 14: Kleine watersalamander

Foto 14: Skelet kikker

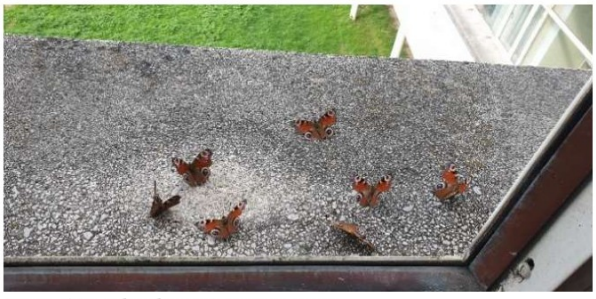
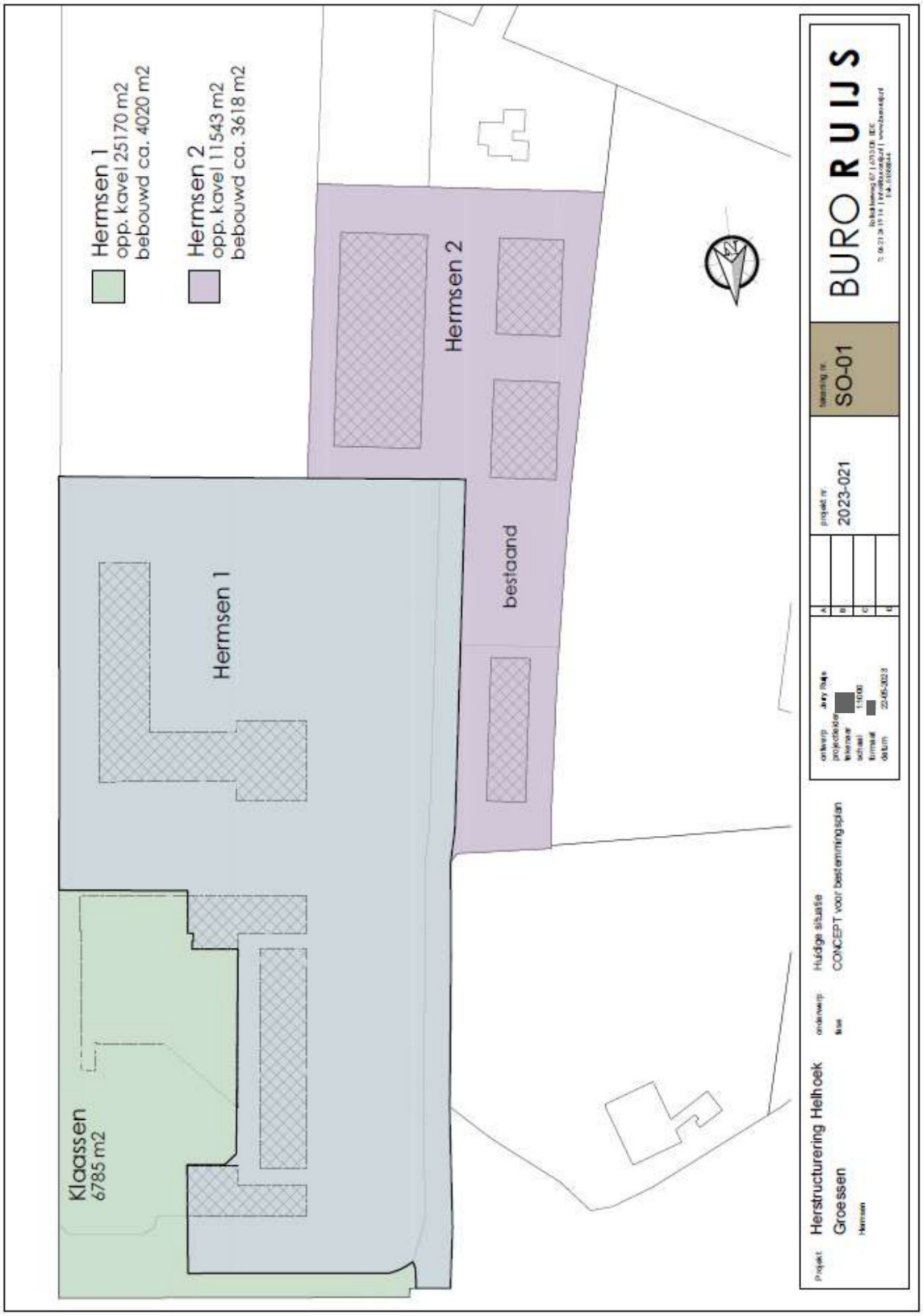

Foto 15: Vlinders Dagpauwoog

Bijlage 3: Detailtekening bebouwing planlocatie

De planlocatie betreft de gebouwen aangeduid in bovenstaande tekening met “Hermsen 1”.